

چهارشنبه- ۲۸ آبان ۱۴۰۴- سال یازدهم- شماره ۲۲۵۴

۴ دانش بنیان

«سروآمد» گزارش می دهد

ورود دانش بنیان های دریایی به فاز تجاری سازی

گردهمایی دوروزه دانش بنیان های دریایی ایران

در افتتاحیه نمایشگاه ملی توانمندی های دانش بنیان اقتصاد دریامحور چه گذشت؟

دیگر یک انتخاب نیست؛ یک ضرورت تاریخی است.»

پروژه سازی برای نیازهای کشور از سوی دولت

عبدالعلی زاده در ادامه با بیان یک تجربه شخصی درباره اهمیت نقش بخش خصوصی، تصریح کرد: «دولت جای متخصص و فنآور نیست. دولت باید حامی باشد، نه محل استخدام. مدیران دیوان سالار باید فناوری را بفهمند و از فناوران حمایت کنند؛ نه اینکه جوان ها را به سمت استخدام در دولت سوق دهند. آینده اقتصاد ایران را مدیران بخش خصوصی، استارت آپ ها و شرکت های دانش بنیان خواهند ساخت.» او تأکید کرد: پروژه سازی برای نیازهای کشور از سوی دولت و ارائه راه حل های فناورانه از سوی شرکت های دانش بنیان باید در تعامل مستمر میان این دو حوزه شکل گیرد. وی افزود: نمایشگاه هایی مانند این، محل اتصال مدیران دولتی و جوانان فنآور است تا نیازها و راه حل ها در کنار هم دیده شوند.

عبدالعلی زاده همچنین به پیام اخیر رئیس جمهور درباره تحول در صنعت خودرو اشاره کرد و گفت: «آقای دکتر پوشکیان تأکید کردند که خودرو سازها فقط یک سال فرصت دارند تا از خودروی بنزینی به خودروی برقی حرکت کنند. قرار نیست دوباره وابسته شرکت های خارجی شویم یا مدل های آماده وارد کنیم. جوانان فنآور امروز قادرند فناوری های نو را بومی سازی کنند.» وی با اشاره به اینکه دوران خرید هزاران خودرو برای انتقال فناوری گذشته است، گفت: «امروز ما با قراردادهای علمی ساده و همکاری شرکت های دانش بنیان می توان فناوری را به داخل منتقل کرد و تولید واقعی داشت.»

نماینده رئیس جمهور در پایان ابراز امیدواری کرد که با همکاری و همراهی همه بخش ها، مسیر توسعه دریامحور به کمک فناوری و دانش با سرعت بیشتری طی شود. او اعلام کرد: دبیر خانه شورای هماهنگی توسعه دریامحور با تمام ظرفیت در خدمت شرکت های دانش بنیان و استارت آپ ها است تا «فرهنگ نفت پایه» به «اقتصاد سازنده و دریامحور» تبدیل شود و آینده ای روشن برای نسل جوان رقم بخورد.

کمبود داده، بزرگ ترین چالش اقتصاد دریامحور

حسین افشین نیز در این مراسم بزرگ ترین چالش موجود در مسیر حرکت به سمت اقتصاد دریا را کمبود داده های دریایی و نیروی متخصص دانست و گفت: در جهانی که سرعت فهم، تعیین کننده است، کسی که زودتر ببیند برنده خواهد بود و امروز در اقتصاد دریا هم این زودتر دیدن نامی جز فناوری ندارد. وی با تأکید بر اینکه اکنون اهمیت اقتصاد دریا بیش از هر زمان دیگری آشکار است، اظهار داشت: بخش عمده تجارت جهانی از دریا عبور می کند، منابع عظیم انرژی در فراساحل نهفته است و امنیت غذایی بسیاری از کشورها به آبی پروری وابسته است.

معاون علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان رئیس جمهور ادامه داد: آینده حوزه دریا دیگر با افزایش اسکله و کشتی نوشته نمی شود، آینده راه هوش داده و فناوری می نویسد و دریا را نه صرفاً یک راه، بلکه باید یک پلتفرم فناوری ببینیم و هوش مصنوعی نخستین انقلابی است که دریا را دگرگون کرده است. وی تصریح کرد: امروز الگوریتم ها مسیر کشتی ها را تعیین و بهینه می کنند و مصرف سوخت را کاهش می دهند و نیز آلودگی ها را پیش بینی و مراکز سنتی را به بنادر هوشمند تبدیل می کنند. کشوری که مدیریت هوشمند نداشته باشد، در عمل بخش بزرگی از تجارت جهانی را به دیگران واگذار خواهد کرد.

«افشین» با تأکید بر اینکه ناداری که داده ندارند ندارند، افزود: امروز توسعه رباتیک و پهپادهای زیر دریایی براساس داده است، ابزارهایی که چشم انسان را به اعماق دریا می برند، ربات های زیر دریایی ای که بدون خطر بازرسی می کنند و کف دریا را می بینند و نقشه برداری می کنند و حتی عملیات نجات مستقل انجام می دهند. کشوری که این ابزارها را ندارد، نمی بیند و اگر نبیند، نمی تواند برنده باشد.

این مقام مسئول همچنین در بخش دیگری از صحبت های خود گفت: در کنار اینها انرژی های نو در فراساحل از توربین های بادی، انرژی های موج و جزر و مد به فصلی تازه از اقتصاد پاک بدل شده است، کشوری که توان تولید انرژی از دریا را ندارد، در خشکی نیز نخواهد توانست؛ آینده انرژی، بخشی در خشکی نهفته است و بخش مهم تر آن در زیر پرچم های دادهای دریاست.

معاون علمی رئیس جمهور گفت: فناوری امروز فقط تولید نیست، بلکه موتور اقتصاد است. هوشمندسازی ردیابی، هوشمند ردیابی، هوشمند کشتی ها و استفاده از کشتی های خودران، سنسورها و دوربین های زیر آب همه و همه دست به دست هم می دهند تا نشان دهند دریا براساس فناوری نهفته است. باین حال، هیچ دریایی بدون باد حرکت نمی کند و هیچ اقتصادی هم بدون زیر ساخت نمی رود.

وی تأکید کرد: بزرگ ترین چالش ما امروز کمبود داده های دریایی است؛ همنوز دریا را به طور نظام مند اندازه گیری نمی کنیم اما انتظار بهره برداری پایدار داریم. قوانین ما با فناوری هماهنگ نیست، کمبود نیروی متخصص داریم. خطرات سایبری بنادر ما و مسیرهای ما را تهدید می کنند. اگر این چالش ها را جدی نگیریم فرصت های دریا به دغدغه تبدیل خواهد شد.

«افشین» گفت: از نگاه یک پژوهشگر، راه روشن است اما باید نقشه راه پژوهش اقتصاد دانش بنیان دریامحور را تدوین کنیم؛ نقشه ای که با اولویت هوش مصنوعی بنا خواهد شد و آزمایشگاه تخصصی دریایی را ایجاد کنیم؛ جایی که پژوهشگر، صنعتگر، سیاست گذار و دانشگاه در کنار هم نه روی کاغذ، بلکه روی آب کار کنند. وی همچنین تأکید کرد: باید استارت آپ های دریایی را حمایت کنیم زیرا بخش قابل توجهی از فناوری های دریایی، محصول شرکت های کوچک اما خلاق و با اعتماد به نفس هستند و باید همکاری های ملی و بین المللی را توسعه دهیم و این موضوع، رمز نمی شناسد و فناوری نیز همین طور؛ اگر امروز دریا را فقط یک فرصت اقتصادی ببینیم نیمی از ماجرا را از دست داده ایم.

راه اندازی نخستین هلدینگ دانش بنیان حوزه اقتصاد دریامحور

معاون علمی رییس جمهور همچنین در جمع خبرنگاران با اشاره به اینکه نخستین هلدینگ توسعه فناوری

سریه گروه دریایه- در آستانه دومین سالگرد سیاست های کلان اقتصاد دریامحور نمایشگاه ملی توانمندی های دانش بنیان اقتصاد دریامحور با تمرکز بر توسعه فناوری های دریایی و زیست فناوری دریامحور، ظرفیت های علمی و صنعتی ایران در مصالای امام خمینی (ره) گشایش یافت. در آیین آغاز به کار نمایشگاه ملی توانمندی های دانش بنیان اقتصاد دریامحور، حسین افشین، معاون علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان رئیس جمهور و علی عبدالعلی زاده، نماینده رئیس جمهور در هماهنگی اجرای سیاست های کلی توسعه دریامحور حضور داشتند. همچنین نمایندگان از بخش خصوصی، شرکت های دانش بنیان و مجموعه های پژوهشی نیز در مراسم آغاز به کار این نمایشگاه شرکت داشتند. به باور کارشناسان این رویداد که به دنبال نمایش ظرفیت های فناورانه کشور در حوزه دریا و ایجاد پیوند میان عرضه فناوری و نیازهای عملیاتی است، می تواند به عنوان یک رویداد ملی راهبردی در مسیر توسعه اقتصاد دریا شناخته شود.

به گزارش «سروآمد»، با توجه به نیاز روزافزون کشور به توسعه پایدار دریایی، ارتقای فناوری در بنادر، توسعه آبی پروری و افزایش توان رقابتی صنایع دریایی، آغاز به کار نمایشگاه ملی توانمندی های دانش بنیان اقتصاد دریامحور تنها یک رویداد نمایشگاهی نیست، بلکه گامی عملی برای پیوند فناوری و نیازهای واقعی اقتصاد دریاست. به نظر می رسد در صورت حرکت صحیح این رویداد، این نمایشگاه می تواند در صورت حمایت مستمر و پیگیری دقیق خروجی ها، نقش مؤثری در کاهش هزینه ها، افزایش بهره وری، توسعه صادرات و تقویت اقتصاد دانش بنیان در حوزه دریایی ایفا کند.

برگزاری این نمایشگاه در شرایطی صورت گرفته که اقتصاد دریا یکی از مزیت های راهبردی ایران به شمار می رود؛ مزیتی که به گفته کارشناسان، هنوز تنها بخش محدودی از آن بالفعل شده است. ایران با بیش از ۵۸۰۰ کیلومتر خط ساحلی، دسترسی به خلیج فارس، دریای عمان و دریای خزر و ظرفیت های بی نظیر در حوزه حمل و نقل، شیلات، انرژی و گردشگری دریایی، نیازمند یک نقشه راه فناورانه عملیاتی است. نمایشگاه امسال تلاش می کند نشان دهد راه حل بسیاری از چالش ها اکنون در دست شرکت های دانش بنیان است.

حضور شرکت هایی که محصولات آن ها کاربرد عملی دارد و تنها در حد نمونه آزمایشگاهی یا طرح روی کاغذ نیست، از نکات دارای اهمیت برگزاری این نمایشگاه ملی است. در میان محصولات معرفی و عرضه شده شرکت های دانش بنیان دریایی کشور، سامانه های هوشمندسازی بنادر و مدیریت ترافیک دریایی، پهپادهای پایش سواحل، تجهیزات ناوبری، فناوری های پرورش ماهی در قفس، شناورهای سبک بومی سازی شده و سامانه های پایش آلودگی دریا که تمامی آن ها توسط مجموعه های توانمند داخلی اجرایی شده، وجود دارد و این مهم نشان می دهد که بخش دانش بنیان کشور وارد فاز تجاری سازی دریایا به شده است.

مهاجرت بزرگ از اقتصاد نفت محور به اقتصاد دریامحور

علی عبدالعلی زاده در مراسم آغاز به کار نمایشگاه ملی توانمندی های دانش بنیان اقتصاد دریامحور با اشاره به اهمیت تحول اقتصاد ملی، بر ضرورت گذار از اقتصاد نفت محور به اقتصاد دریایا به و دانش بنیان، تأکید کرد: تنها راه آینده ایران، عبور از خام فروشی و تکیه بر فناوری و دانش بنیان هاست و هشدار داد که «اگر تغییر نکنیم، ما را تغییر خواهند داد».

این مقام مسئول در بخش ابتدایی سخنان خود ضمن قدر دانی از برگزار کنندگان نمایشگاه و همراهی مجموعه معاونت علمی، اظهار داشت: حضور گسترده فعالان این عرصه نشان دهنده امید و آینده سازی در مسیر توسعه دریامحور کشور است. وی با اشاره به تأخیر ۲۰ساله در اجرای الزامات اقتصاد مقاومتی افزود: «از ۱۹ بهمن ۱۳۹۲ تاکنون که اقتصاد مقاومتی از سوی رهبر معظم انقلاب ابلاغ شد، ما باید گذار از اقتصاد نفت پایه به اقتصاد ارزش فرین را آغاز می کردیم. خام فروشی نباید محور اقتصاد کشور باشد. رهبری همان زمان تأکید کردند: «نفت را باید به برق و انرژی تبدیل و صادر کرد تا ارزش افزوده واقعی ایجاد شود.»

او با بیان اینکه فناوری و نوآوری در جهان امروز مهم ترین منبع درآمد کشورهاست، تصریح کرد: «کشورها با طبیعت و مواد خام استفاده می کنند، اما درآمد اصلی آن ها دانش و فناوری است که روی مواد اولیه سوار می شود. امروز رویکرد فناورانه از نان شب هم واجب تر است.» وی افزود: حتی صنعت نفت نیز به کمک فناوری های جدید توانسته است ضایعات را کاهش دهد و آلودگی ها را به حداقل برساند.

عبدالعلی زاده با اشاره به مزیت ها و تهدیدهای موقعیت ایران گفت: «ذخایر عظیم نفتی و موقعیت ممتاز دریایی برای کشور ما نعمت بزرگی است، اما اگر از آن ها استفاده هوشمندانه نکنیم، تبدیل به تهدید خواهد شد. ایران نباید به دریای واردات تبدیل شود، بلکه باید صادرات دانش، خدمات و محصولات فرآوری شده را توسعه دهد.» او تأکید کرد که نه صادرات جایگزین واردات است و نه واردات امری مذموم، بلکه هر دو اگر بر پایه اندیشه و برنامه باشند، لازمه زندگی و توسعه اقتصادی اند. عبدالعلی زاده افزود: «هیچ کشوری در دنیا امروز خودکفای کامل نیست. باید وابستگی زیان آور خام فروشی را به وابستگی سودآفرین مبتنی بر فناوری تبدیل کنیم. اگر این اتفاق بیفتد، با فروش هزاران بشکه محصول فناورانه می توان کشور را اداره کرد، نه میلیون ها بشکه نفت خام.»

نماینده رئیس جمهور ضمن اشاره به نقش دانشگاه ها گفت: «دانشگاه ها باید دانشجوی علمی، میدانی و کاربردی تربیت کنند. خوشبختانه امروز سیاست ایجاد استارت آپ ها و شرکت های دانش بنیان در وزارت علوم پیگیری می شود و دانشجو از دوران تحصیل با بازار و نیازهای کشور آشنا می شود.» وی شکل گیری نسل جدید مدیران خلاق شرکت های دانش بنیان، به ویژه در حوزه انرژی و فناوری های دریایی را «امیدبخش و نویددهنده آینده ای متفاوت» توصیف کرد و افزود: «دو پیغام اقتصاد مقاومتی و اقتصاد دریامحور، مسیر مشترکی را پیش روی کشور قرار می دهد: تغییر اقتصاد نفت پایه به اقتصاد دریامحور. این

افشین: حدود ۷۰ شرکت دانش بنیان به صورت مستقیم یا غیر مستقیم در حوزه اقتصاد دریامحور فعالیت می کنند. برخی از این شرکت ها در صنایع دیگر فعال هستند، اما محصولاتشان در صنعت دریایی نیز قابل استفاده است. برگزاری نمایشگاه به ما کمک می کند تا وضعیت موجود را شناسایی و برای توسعه برنامه ریزی کنیم.

عبدالعلی زاده: هیچ کشوری در دنیا امروز خودکفای کامل نیست. دو پیام اقتصاد مقاومتی و اقتصاد دریامحور، مسیر مشترکی را پیش روی کشور قرار می دهد: تغییر اقتصاد نفت پایه به اقتصاد دریامحور. این دیگر یک انتخاب نیست؛ یک ضرورت تاریخی است.

